

КОНТРОЛНА РАБОТА
ДУМАТА КАТО ЕЗИКОВА ЕДИНИЦА

Прочетете текста и изпълнете задачите към него (1. – 9. задача).

Съвременните пингвини са 17 вида, а учените познават още 40 изкопаеми, като засега най-голям в списъка е сеймурският пингвин. На Сеймур, най-близкия до Южна Америка антарктически остров, са намерени 700 костни останки. Сред тях най-многобройни са находките на пингвини, които са съществували преди 37 – 45 милиона години и са отделени в самостоятелно семейство.

Размерите на тези птици са били „човешки“. На височина са достигали 1,7 м и са тежали 90 кг. Очевидно значително са превъзхождали най-едрия от съвременните видове – императорския пингвин, който достига едва 1,2 м височина.

Предполага се, че сеймурският пингвин не е бил студенолюбив, защото през онази епоха Антарктида не е била скована от ледове. С постепенното захлаждане на климата условията за живот са се променили, а пингвините не са се приспособили и вероятно затова са изчезнали.

Списание „Осем“ – със съкращения

1. Коя дума има речниково значение „нещо, което е намерено при разкопки“?

- А) остров Б) ледове В) находка Г) учените

1 т.

2. Коя от думите е прилагателно име с граматични признаци среден род, единствено число, членувана форма?

- А) изкопаеми
Б) постепенното
В) императорския
Г) познават

1 т.

3. В кой ред е допусната грешка при определяне на граматичното значение на употребена в текста дума?

- А) птици – съществително име, ж.р. мн.ч., нечленувана форма
Б) самостоятелно – прилагателно име, ср.р. ед.ч., нечленувана форма
В) условията – съществително име, ср.р. мн.ч., членувана форма
Г) достига – глагол, 1 л. ед.ч., сегашно време

1 т.

4. Коя от използваните в текста думи е многозначна?

- А) семейство Б) епоха В) пингвин Г) килограм

1 т.

5. В кой ред има контекстови синоними?

- А) най-многобройни – най-едрия
Б) най-голям – най-близкия
В) останки – находки
Г) захлаждане – ледове

1 т.

6. Коя от изброените думи е сложна? Направете ѝ морфемен анализ.

- А) видове
Б) студенолюбив
В) съвременните
Г) височина

2 т.

7. В кой ред е посочен правилно морфемният състав на думата *размерите*?

- А) представка – корен – окончание – определителен член
Б) представка – корен – наставка – определителен член
В) корен – наставка – окончание – определителен член
Г) корен – наставка – окончание

1 т.

8. Коя е основата на думата *отделени*?

- А) -дел- Б) отдел- В) -делен- Г) отделен-

1 т.

9. Коя от изброените думи е сродна на думата *ледове*?

- А) ледник Б) ледовете В) снегове Г) студенина

1 т.

10. Коя от изброените думи е *непроизводна*?

- А) списък Б) костни В) живот Г) остров

1 т.

11. Къде НЕ е допусната правописна грешка?

- А) подписа̀л Б) вля̀зал В) момъ̀к Г) бръ̀зият

1 т.

12. В кое изречение НЕ е допусната правописна грешка?

А) Всички народи, на чиито територии има големи и дълбоки езера, имат интересни разкази за водни чудовища.

Б) Хората от племе в Мексико удивяват света със способността си да пробягат до 320 км за два дни, обути в традиционни сандали.

В) В Хималаите има легенди за монаси, които чрез контрол на дишането повишават телесната си температура и изсушават мокри чаршафи върху телата си.

Г) Праисторически скални рисунки загатват за събиране на мед още в каменната ера, а древно египетски стенописи показват сцени с отглеждане на пчели.

1 т.

13. В кой ред е допусната правоговорна грешка?

- А) [шейсѐт]
Б) [вървѝме]
В) [раздадѝт]
Г) [чѝстим]

1 т.

14. Поставете пропуснатите букви в подчертаните думи.

Можете да кажете, че когато катерицата заравя **я_ки**, тя планира прехраната си за зимата. Но дали го прави с **знателно**, или това поведение ѝ е заложено? Експерименти с птици от семейство Вранови показват, че те **скл_дират** храна на места, където **_чакват** да **и_питат** глад на следващия ден. А шимпанзе в шведски зоопарк събира купчинки с **кам_ни**, с които после измеря посетителите, преминаващи покрай клетката му.

Списание „Знание“ – със съкращения

6 т.

15. Препишете текста и отстранете допуснатите 6 правописни грешки.

Все още не се знае кога е започнало опитомяването на кучетата, но изследванията показват, че днешните кучета и вълци имат общ пра-родител, който е живял в Европа преди 11 000 години. Претполага се, че вълците са обикаляли около лагерите на хората в търсене на хранителни остатъци подобно на лисиците в градовете днес. Вероятно ловците са позволявали на по-приятелски настроените индивиди да се навъртат около тях, а по-опасните са гонели или обивали.

Списание „Знание“ – със съкращения

6 т.

Отличен 6	26т. – 23т.
Мн. Добър 5	22т. – 17т.
Добър 4	16т. – 10т.
Среден 3	9т. – 4т.
Слаб 2	3т. – 0т.

Брой точки:

Оценка:

Проверил